Nieuwsbrief - GZR Updates 2023-9

Nummer 9, 2023

Redactie: Mr. P.J.V. Bertrams, mr. dr. R.P. Wijne, mr. L. Beij, mr. J.W. Bosman, mr. M. Christe, mr. A.C. de Die, mr. M.A. Goldschmidt, mr. J.F. Groen, mr. N.A.D. Groot, mr. I.W. Hanemaaijer, mr. M.M. Hofstee, mr. A. Jagt, mr. J.M. Janson, mr. drs. C. van der Kolk, mr. X.R. van der Kruk-Ras, mr. I.J. de Laat, mr. E. Lam, mr. M. Martin, mr. A.M. De Nijs, mr. C. Pluijgers, mr. T.R. Riemersma, mr. A. Rube, mr. D. Schuurman, mr. S. Snelder, mr. C. Velink, mr. C.W.M. Verberne, mr. H.B.M. Vrieling, mr. J.M. de Vries, mr. D. van der Wal en mr. K.S. Waldron.

INHOUDSOPGAVE

Hof

Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2023:986 18-04-2023

Onvoldoende causaal verband tussen hetgeen behandelaars bekend was en de zelfdoding door een vrouw en de doding van haar 2-jarig kind. Klacht 12 Sv wordt derhalve afgewezen.

Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2023:897 13-04-2023

Louter voorwaardelijke gevangenisstraf in verband met persoonlijke omstandigheden ter zake van ontucht door een coach van een aan zijn zorg toevertrouwde cliënte.

Rechtbank

Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2023:2040 02-05-2023

Hulp bij zelfdoding leidt tot een louter voorwaardelijke straf.

Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2023:166 19-01-2023

Professionele handel in illegaal erectiemiddel Kamagra leidt tot straffen variërend van taakstraf en voorwaardelijke gevangenisstraf tot 28 maanden gevangenisstraf.

Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2022:8173 21-12-2022

Toedienen van insuline met hypoglykemisch coma als gevolg.

Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2022:7516 12-12-2022

Schadevergoeding voor het ontbreken van rechtsbijstand.

Tuchtcolleges

Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Amsterdam, ECLI:NL:TGZRAMS:2023:104 25-04-2023

Ongegronde klacht van de IGJ tegen een verpleegkundige vanwege nalaten (feiten)onderzoek en onvoldoende steun in het dossier.

Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Amsterdam, ECLI:NL:TGZRAMS:2023:102 21-04-2023

Doorhaling verpleegkundige in verband met ongeschiktheid tot uitoefenen van beroep vanwege geestelijke gesteldheid na voordracht door de IGJ.

Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Amsterdam, ECLI:NL:TGZRAMS:2023:75 24-03-2023

Seksueel grensoverschrijdend gedrag van internist jegens coassistenten leidt tot doorhaling.

Uitspraken zonder ECLI

Geschillencommissie ziekenhuizen 29-09-2022

Niet-ontvankelijk in interne klachtenprocedure staat gelijk aan het niet doorlopen daarvan.

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

RECHTSPRAAK

Niet-ontvankelijk in interne klachtenprocedure staat gelijk aan het niet doorlopen daarvan.

De commissie oordeelt dat het feit dat een patiënt niet-ontvankelijk is verklaard door de zorgaanbieder in de interne klachtenprocedure, omdat sprake is van verjaring, gelijk kan worden gesteld aan het niet doorlopen van die procedure.

Feiten

Een patiënt dient op 26 januari 2022 een klacht in bij de zorgaanbieder. De klacht gaat over een tijdens een consult in januari 2019 ten onrechte door de zorgaanbieder gestelde diagnose: Psychogeen Niet Epileptische Aanval (PNEA). De patiënt wordt door de zorgaanbieder niet-ontvankelijk verklaard, waarna de patiënt de commissie heeft verzocht de diagnose ongedaan te maken.

De zorgaanbieder verzoekt de commissie patiënt (ook) niet-ontvankelijk te verklaren. Daartoe wordt aangevoerd dat in artikel 8 lid 1 sub d van het interne klachtenreglement van de zorgaanbieder is bepaald dat de raad van bestuur een klacht niet-ontvankelijk verklaart als de klacht betrekking heeft op een gebeurtenis die langer dan twee jaar geleden heeft plaatsgevonden, tenzij het een verzoek tot schadevergoeding betreft; in dat geval geldt de wettelijke verjaringstermijn van vijf jaar. Omdat de klacht meer dan twee jaar na het laatste consult in 2019 is ingediend, heeft de zorgaanbieder patiënt in zijn klacht (terecht) niet-ontvankelijk verklaard.

Oordeel

De commissie overweegt dat zij een patiënt op grond van artikel 6 lid 1 sub a niet-ontvankelijk kan verklaren in zijn klacht, indien de klacht niet eerst bij de zorgaanbieder is ingediend. Op grond van artikel 6 lid 2 van het reglement kan de commissie het geschil in afwijking van artikel 6 lid 1 sub a toch in behandeling nemen als de patiënt van de niet-naleving van de voorwaarden naar het oordeel van de commissie redelijkerwijs geen verwijt kan worden

gemaakt. De commissie overweegt vervolgens dat een niet-ontvankelijkverklaring in de klachtenprocedure bij de zorgaanbieder gelijk moet worden gesteld aan het niet doorlopen van de klachtenprocedure bij de zorgaanbieder omdat de klacht door de zorgaanbieder niet inhoudelijk is behandeld. De klacht is in de visie van de commissie bij de zorgaanbieder ruim buiten de tweejaarstermijn ingediend en er zijn geen feiten en omstandigheden gesteld die tot de conclusie kunnen leiden dat de patiënt van het te laat indienen van de klacht bij de zorgaanbieder geen verwijt kan worden gemaakt. De commissie verklaart de patiënt dus ook niet-ontvankelijk in zijn klacht.

mr. L. Beij

Instantie: Geschillencommissie ziekenhuizen
Datum uitspraak: 29-09-2022
Zaaknummer: 160069/168916

RECHTSPRAAK

Hulp bij zelfdoding leidt tot een louter voorwaardelijke straf.

Hulp bij zelfdoding leidt tot een louter voorwaardelijke straf. (Subjectieve) overmacht in de zin van een noodtoestand dan wel psychische overmacht zijn verworpen. Evenmin is sprake van strijd met artikel 8 EVRM.

Feiten

De verdachte heeft erkend dat hij opzettelijk behulpzaam is geweest bij de zelfdoding van zijn partner en middelen daartoe heeft verschaft, terwijl die zelfdoding is gevolgd. De rechtbank acht een en ander ook bewezen.

Oordeel

Door de verdediging is primair een beroep gedaan op (subjectieve) overmacht in de zin van handelen in een (verontschuldigbare) noodtoestand, subsidiair op psychische overmacht. Meer subsidiair en (feitelijk) buiten het stelsel van strafuitsluitingsgronden om, meent de raadsman dat verdachte dient te worden ontslagen van alle rechtsvervolging omdat hem bescherming toekomt op basis van artikel 8, eerste lid, van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) en een veroordeling voor hetgeen aan verdachte ten laste is gelegd, daarmee onverenigbaar is.

De rechtbank overweegt allereerst dat de wet slechts één uitzondering kent op de strafbaarheid bij hulp bij zelfdoding of het verschaffen van middelen daartoe, en die doet zich voor indien deze hulp wordt verleend door een arts vanwege ernstig en uitzichtloos lijden van een hulpzoekende met een medische oorzaak, met inachtneming van de zorgvuldigheidseisen, gesteld in artikel 2, van de Wet toetsing levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding, en de daarbij geldende regels en richtlijnen (Sr). Een niet-arts is dan ook in beginsel op grond van artikel 294, tweede lid, Sr, strafbaar.

Van een beroep op overmacht in de zin van noodtoestand kan van hulp bij zelfdoding slechts

in zeer uitzonderlijke omstandigheden sprake zijn. De rechtbank acht die hier niet aanwezig. Daartoe overweegt de rechtbank dat de partner van de verdachte een uitgesproken doodswens had en al jaren kampte met lichamelijke klachten, die in ernst toenamen en waarvoor geen oorzaak werd gevonden in het reguliere of alternatieve medische circuit. Zij leed onder deze klachten, raakte in toenemende mate zorgbehoeftig en zelfs bedlegerig. De verdachte nam de toenemende zorgbehoefte van zijn partner volledig op zich. De verdachte en zijn partner bevonden zich, zoals de rechtbank constateert, in een zware en eenzame positie. Desondanks meent de rechtbank niet dat er géén andere wegen voor verdachte openstonden dan zijn partner behulpzaam te zijn bij haar zelfdoding. Dit ziet zowel op het behandelperspectief als het traject waarlangs tot een levensbeëindiging zou worden gekomen.

Zo constateert de rechtbank dat geen gevolg is gegeven aan verschillende suggesties door zorgverleners. De huisarts meent dat verdachte en zijn partner te veel tunnelvisie hebben ontwikkeld met betrekking tot de lichamelijke klachten; volgens de huisarts moesten zij open staan voor andere, met name psychische, diagnostiek en werd een verwijzing opgemaakt voor de GGZ. Ook een neurochirurg heeft aandacht voor de psychogene component voorgesteld. Daarnaast heeft ook de behandelend fysiotherapeut mogelijke behandeltrajecten met verdachte besproken, zoals een (psychiatrische) opname en psychofarmaca. Ook die opties zijn niet nader verkend.

Daarnaast zijn er wel vragen gesteld over euthanasie, maar een daadwerkelijk, onderbouwd verzoek om euthanasie bij de huisarts is niet gevolgd. Ook is het gesuggereerde traject via de levenseindekliniek niet opgestart. Volgens de verdachte in verband met een patiëntenstop en een wachtlijst daar, volgens andere informatie omdat de verdachte zou hebben aangegeven dat er niet altijd consistentie zat in het euthanasieverzoek van zijn partner. De rechtbank oordeelt dan ook dat de verdachte had moeten en kunnen ingaan op de geboden opties, ook als zijn partner daar zelf kennelijk niet voor openstond. Daarnaast had hij zelf professionele hulp kunnen zoeken en zich kunnen laten informeren over hoe om te gaan met de wens van zijn partner, wat hij niet heeft gedaan. De verdachte heeft zich alleen laten leiden door de doodswens van zijn partner, dat hij haar daarin wilde bijstaan, en daarbij onvoldoende laten wegen dat hij strafbaar zou handelen.

Nu de reguliere geneeskunde niet bij de wens tot zelfdoding is betrokken, is ook niet door een objectieve en daartoe bevoegde arts vastgesteld dat sprake was van uitzichtloos en ondraaglijk lijden. Uit de verklaringen van de verdachte en de fysiotherapeut blijkt weliswaar van een fors lijden, maar zij zijn onvoldoende deskundig om op dit gebied verregaande uitspraken te kunnen doen. Dat leidt er dan ook toe dat naar het oordeel van de rechtbank onvoldoende objectief is komen vast te staan dat bij de partner van verdachte sprake was van uitzichtloos

en ondraaglijk lichamelijk en/of geestelijk lijden.

Nu aan de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit niet is voldaan, wordt het beroep op noodtoestand verworpen.

Ook een beroep op een verontschuldigbare noodtoestand, althans subjectieve overmacht, kan niet slagen. Daarvoor is vereist een conflict van plichten, waarbij geen ander handelen van verdachte kon worden gevergd en verdachte dus naar redelijk inzicht aan die drang om een strafbaar feit te plegen, mocht toegeven. Van psychische overmacht is sprake in het geval van een van buiten komende drang waaraan verdachte redelijkerwijs geen weerstand kon en behoorde te bieden. Daarvan is volgens de rechtbank evenmin sprake. De rechtbank wil wel aannemen dat er een bepaalde druk bij verdachte is ontstaan, maar hij heeft ter zitting verklaard dat hij nog steeds van mening is dat hij juist heeft gehandeld en honderd procent achter zijn keuze staat. Nu verdachte toen en nu nog steeds overtuigd is van de juistheid van zijn handelen, kan volgens de rechtbank niet gesproken worden van een van buiten komende drang waaraan verdachte redelijkerwijs geen weerstand heeft kunnen bieden.

Tot slot meent de rechtbank dat artikel 294, tweede lid, Sr niet verenigbaar is met de verdragsbepaling van artikel 8, eerste lid, van het EVRM. Uit de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) kan niet worden afgeleid dat de toepassing van artikel 294, tweede lid, Sr, waarin een verdachte, die de hoedanigheid van arts mist, en een naaste bij zelfdoding behulpzaam is geweest en deze naaste daartoe middelen heeft verschaft, in strijd is met het bepaalde in artikel 8, eerste en tweede lid, van het EVRM.

Na een eis van een voorwaardelijke gevangenisstraf voor de duur van negen maanden, veroordeelt de rechtbank de verdachte tot een voorwaardelijke gevangenisstraf voor de duur van drie maanden, met een proeftijd van twee jaar.

De rechtbank betrekt daarbij de ernst van het feit, en meer in het bijzonder dat verdachte wist dat hij de wet (en de daarin verankerde bescherming van het leven) zou overtreden, en dat ondergeschikt heeft geacht aan zijn wens om zijn partner te helpen. Dat neemt niet weg dat de drijfveer van de verdachte was, om zijn vriendin uit haar lijden te verlossen, na jaren van intensieve zorg voor haar, wat een grote impact op zijn leven heeft gehad. Bovendien heeft ook het gemis van zijn vriendin impact op zijn leven. De verdachte is niet eerder veroordeeld, en het recidiverisico wordt laag ingeschat.

De rechtbank let daarbij ook op de uitspraak van de rechtbank Limburg van 26 februari 2019 (ECLI:NL:RBLIM:2019:1740) waar het ook ging om hulp van een naaste in een familierelatie (zoon aan een vader) bij een zelfdoding door middel van heliumgas.

Voor toepassing van artikel 9a ziet de rechtbank geen aanleiding, gelet op het zwaarwegende belang van de bescherming van het menselijk leven in het algemeen en het feit dat de verdachte heeft nagelaten om concrete alternatieven nader te verkennen. De redelijke termijn, aanvangend met het eerste verhoor, is met meer dan tien maanden overschreden, maar het kan – gelet op het louter voorwaardelijke karakter van de straf – bij de constatering van deze overschrijding blijven.

mr. J.F.M. Wasser

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant
Datum uitspraak: 02-05-2023
ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2023:2040
Zaaknummer: 01/093062-21
Rechters: A.H.J.J. van de Wetering, J.O.Y. Elagab en S.W.A.M.M. Delauw
Wetsartikelen: 294 Sr

RECHTSPRAAK

Onvoldoende causaal verband tussen hetgeen behandelaars bekend was en de zelfdoding door een vrouw en de doding van haar 2-jarig kind. Klacht 12 Sv wordt derhalve afgewezen.

Onvoldoende causaal verband tussen hetgeen behandelaars bekend was en de zelfdoding door een vrouw en de doding van haar 2-jarig kind. Klacht 12 Sv wordt derhalve afgewezen.

Feiten

In 2016 heeft een vrouw zelfmoord gepleegd, en daarbij tevens haar 2-jarige dochter om het leven gebracht. In 2018 heeft de ex-echtgenoot van de vrouw aangifte gedaan van dood door schuld tegen twee instellingen, waarbij klager en diens vrouw in behandeling zijn geweest en de bij die instellingen werkzame medewerkers. Beide zorginstellingen (hierna instelling A en instelling B) waren sinds februari 2015 bij het gezin betrokken. Mede op grond van het eindoordeel van het casusonderzoek van instelling B door de IGJ (mei 2017) verwijt klager beide instellingen nalatigheid en wenst hij vervolging van de instellingen en hun medewerkers voor het in hulpeloze toestand laten van een kind dat aan de zorg van deze instanties is toevertrouwd.

Hangende de klachtprocedure heeft het hof nader onderzoek gelast door het horen van de medewerkers van beide instellingen. Tijdens de klachtbehandeling zijn deze medewerkers en de instellingen niet als beklaagden in de raadkamer gehoord.

Uit dat nadere onderzoek op last van het hof is gebleken dat de meldingen bij instelling A werden opgepakt als nieuwe meldingen, die na triage werden overgedragen aan instelling B. Instelling B had de regie; door instelling A is naar aanleiding van de eerste politiemelding van februari 2015 spoedhulp ingezet; geoordeeld werd dat de problematiek passend was voor het hulpaanbod van instelling B. De hulpverlening van instelling B is naar aanleiding van meldingen gemonitord; instelling B gaf aan dat zicht werd gehouden op de veiligheid en dat ondersteuning werd geboden. Met meldingen in februari 2016 was instelling A niet bekend.

Bij instelling B zijn vijf meldingen gedaan, waarbij klager zijn zorgen uitte over het gedrag van zijn ex-echtgenote; enkele dagen voor de zelfdoding door de ex-echtgenote en de doding van het kindje liet klager desgevraagd weten zich geen zorgen te maken over de veiligheid van het kindje, terwijl in gesprekken naar aanleiding van meldingen vanuit de ex-vrouw regelmatig de veiligheid van het kindje is geverifieerd.

Oordeel

Volgens het hof blijkt niet dat de instellingen en hun medewerkers, op grond van wat voor hen waarneembaar was, zich ervan bewust hadden kunnen of moeten zijn dat sprake was van een levensbedreigende situatie voor het kindje of dat verandering in het gedrag van klagers ex-vrouw aanleiding had moeten geven anders te handelen dan zij hebben gedaan. Op grond van de inhoud van de meldingen die zijn gedaan is naar het oordeel van het hof niet vast te stellen dat de instanties reeds vóór het noodlottige feit hadden moeten vermoeden of weten dat de ex-vrouw van klager zichzelf en het kindje iets aan zou doen of dat het kindje concreet gevaar liep.

Volgens het hof zal de strafrechter dan ook hoogstwaarschijnlijk géén causaal verband kunnen afleiden tussen het handelen door de instellingen en hun medewerkers en de dood van het kindje. Het overlijden van het kindje staat daarvoor in een te ver verwijderd causaal verband met het handelen of nalaten van de beklaagden.

Het hof wijst derhalve de klacht af.

mr. J.F.M. Wasser

Instantie: Gerechtshof Amsterdam
Datum uitspraak: 18-04-2023
ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2023:986
Zaaknummer: K20/230521
Rechters: A.R.O. Mooy, P.F.E. Geerlings en L. Roseval
Advocaten: B.D.W. Martens
Wetsartikelen: 307 Sr, 255 Sr en 12 Sv

RECHTSPRAAK

Louter voorwaardelijke gevangenisstraf in verband met persoonlijke omstandigheden ter zake van ontucht door een coach van een aan zijn zorg toevertrouwde cliënte.

Louter voorwaardelijke gevangenisstraf in verband met persoonlijke omstandigheden ter zake van ontucht door een coach van een aan zijn zorg toevertrouwde cliënte.

Feiten

In deze zaak hebben de verdachte en het Openbaar Ministerie hoger beroep ingesteld tegen het vonnis van de rechtbank Noord-Holland. Het hof verenigt zich met het vonnis, en bevestigt het vonnis met uitzondering van de straf en de beslissing op de vordering van de benadeelde partij.

De verdachte heeft zich schuldig gemaakt aan het plegen van ontucht met een aan zijn zorg als coach toevertrouwde 18-jarige vrouw. Deze vrouw is bekend met een autismespectrumstoornis. Hij heeft haar getongzoend, gestreeld en haar borsten betast en gelikt.

Hierdoor heeft hij als hulpverlener misbruik gemaakt van het vertrouwen dat een kwetsbare jonge vrouw in hem stelde. Hij heeft zich hierbij laten leiden door zijn eigen seksuele gevoelens, daarbij voorbijgaand aan de bij hem bekende bijzondere kwetsbaarheid van de aangeefster en de nadelige gevolgen die zijn gedrag voor haar welzijn zou kunnen hebben, Hij heeft ook op geen enkel moment de verantwoordelijkheid genomen voor zijn daden. Het hof rekent dit alles de verdachte aan.

De verdachte lijdt echter aan multiple sclerose en is mantelzorger voor zijn hulpbehoevende vader. Hij is nimmer strafrechtelijk veroordeeld, en hij heeft sinds het feit van 4,5 jaar geleden geen contact meer gehad met de Nederlandse politie en justitie.

Oordeel

Dat leidt tot een geheel voorwaardelijke gevangenisstraf voor de duur van zes maanden. Het hof ziet, net als de rechtbank, af van een werkverbod als bijzondere voorwaarde, nu het een oud(er) feit betreft. Wel wordt een contactverbod met het slachtoffer opgelegd.

Voor wat betreft de vordering als benadeelde partij, meent het hof dat voldoende is gebleken dat de benadeelde partij schade heeft geleden.

De kosten van fysiotherapie van het slachtoffer worden gedeeltelijk toegewezen; voor het overige is deze materiële schade niet eenvoudig vast te stellen. De vordering ter zake van het toekomstig verlies van arbeidsvermogen acht het hof niet-ontvankelijk nu deze schade niet op eenvoudige wijze is vast te stellen. Voorts volgen diverse beslissingen ten aanzien van enkele concrete posten (zoals onbenut telefoonabonnement, reis- en parkeerkosten en eigen risico zorgverzekering).

Ten aanzien van de immateriële schade overweegt het hof dat de begroting daarvan 'geschiedt naar billijkheid met inachtneming van alle omstandigheden van het geval, waaronder de aard van de aansprakelijkheid en de ernst van het aan de aansprakelijke te maken verwijt, alsmede, in geval van letselschade, de aard van het letsel, de ernst van het letsel (waaronder de duur en de intensiteit), de verwachting ten aanzien van het herstel en de leeftijd van het slachtoffer'. Een bedrag van € 2500 wordt toegewezen.

Daarnaast toewijzing schadevergoedingsmaatregel.

mr. J.F.M. Wasser

Instantie: Gerechtshof Amsterdam
Datum uitspraak: 13-04-2023
ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2023:897
Zaaknummer: 23/003040-21
Rechters: A.R.O. Mooy, H.J.M. Smid-Verhage en N.E. Kwak
Wetsartikelen: 249 Sr

RECHTSPRAAK

Toedienen van insuline met hypoglykemisch coma als gevolg.

Toedienen van insuline met hypoglykemisch coma als gevolg. Geen sprake van opzet; wel van schuld. Hypoglykemisch coma levert zwaar lichamelijk letsel op in de zin der wet.

Feiten

De verdachte wordt primair poging tot doodslag met zwaar lichamelijk letsel ten laste gelegd, bestaande uit het toedienen van voor het leven of de gezondheid schadelijke stoffen (insuline); subsidiair wordt ten laste gelegd mishandeling, door aldus de gezondheid te benadelen. Meer subsidiair wordt haar ten laste gelegd zwaar lichamelijk letsel door schuld, bestaande uit het grovelijk, althans aanmerkelijk onvoorzichtig, onachtzaam en/of nalatig een of meer hoeveelheden insuline toedienen.

Een dementerende vrouw, 93 jaar, die inwoont bij haar zoon en diens echtgenote en door hen wordt verzorgd, wordt opgenomen in het ziekenhuis met een diepe hypoglykemie van 1.1 met bewustzijnsdaling. De oude vrouw gebruikt geen insuline. Een andere zoon, die op dat moment met zijn vrouw (de verdachte) bij de vrouw en haar zoon en diens echtgenote logeert, gebruikt wél insuline. De vrouw van de logerende zoon, die insuline gebruikt, heeft aan haar oude schoonmoeder insuline toegediend. Zij ontkent dat opzettelijk te hebben gedaan; haar schoonmoeder zou tegen haar hebben gezegd haar in haar onderbeen te prikken en dat heeft zij toen gedaan.

Oordeel

De rechtbank spreekt de schoondochter vrij van poging tot doodslag en mishandeling. De rechtbank stelt weliswaar vast dat zij de insuline heeft toegediend, en dat haar schoonmoeder, die geen diabetes had, hierdoor in een hypoglykemisch coma is geraakt, en dat door tijdig en adequaat (medisch) ingrijpen haar dood voorkomen is, maar meent dat bij de schoondochter geen sprake is van ‘vol opzet’ noch van ‘voorwaardelijk opzet’ op haar dood. De rechtbank

meent dat niet is komen vast te staan dat de schoondochter de aanmerkelijke kans op haar overlijden, zwaar lichamelijk letsel, of benadeling van de gezondheid bewust heeft aanvaard. Volgens de rechtbank biedt het dossier daarvoor geen aanknopingspunten en wijst de verklaring van de verdachte op het tegendeel.

Wel acht de rechtbank schuld in de zin van artikel 308 Sr aanwezig. De schoondochter heeft door het toedienen van insuline aan haar schoonmoeder, die geen diabetes mellitus (suikerziekte) had – zonder dat daartoe enige noodzaak bestond en zonder enig onderzoek naar de mogelijke effecten van het toedienen van insuline – verwijtbaar aanmerkelijk onvoorzichtig gehandeld, waardoor de schoonmoeder in een hypoglykemisch coma is geraakt.

Zo'n hypoglykemisch coma (toestand van volledige bewusteloosheid die wordt veroorzaakt door een abnormaal lage bloedsuikerspiegel) kan als zwaar lichamelijk letsel gekwalificeerd kan worden. De schoonmoeder zou zonder adequate medische behandeling zijn komen te overlijden. Naar algemeen spraakgebruik dient, mede gezien de hoge leeftijd van het slachtoffer, een hypoglykemisch coma als zwaar lichamelijk letsel te worden aangemerkt.

De rechtbank komt tot een gevangenisstraf van 42 dagen, met aftrek van 42 dagen voorlopige hechtenis. Ten voordele van de verdachte wijst de rechtbank op het tijdsverloop, waardoor de redelijke termijn met veertien maanden is overschreden. Dat leidt tot een matiging van 45 dagen tot 42 dagen.

De bewindvoerder van de schoonmoeder heeft een vordering als benadeelde partij ingediend. Dat de schoonmoeder inmiddels een natuurlijke dood is gestorven, staat aan haar vordering niet in de weg, ook niet voor wat betreft de immateriële schadevergoeding. De niet betwiste ziekenhuisdaggeldvergoeding van in totaal € 150 wordt toegewezen en tevens een bedrag van € 1000 ter zake van immateriële schade. Daarnaast wordt de schadevergoedingsmaatregel opgelegd.

mr. J.F.M. Wasser

Instantie: Rechtbank Amsterdam
Datum uitspraak: 21-12-2022
ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2022:8173
Zaaknummer: 13/249933-19
Rechters: E. Akkermans, Brink, D. van den D. van den Brink en J.J. Wirken
Advocaten: Straaten, B. van B. van Straaten
Wetsartikelen: 308 Sr

RECHTSPRAAK

Professionele handel in illegaal erectiemiddel Kamagra leidt tot straffen variërend van taakstraf en voorwaardelijke gevangenisstraf tot 28 maanden gevangenisstraf.

Professionele handel in illegaal erectiemiddel Kamagra leidt tot straffen variërend van taakstraf en voorwaardelijke gevangenisstraf tot 28 maanden gevangenisstraf.

Het gaat in deze zaak om de volgende uitspraken:

ECLI:NL:RBNNE:2023:166: gevangenisstraf van 28 maanden.

Het beroep op niet-ontvankelijkheid van het OM in verband met een vrijspraak voor dezelfde feiten in Duitsland wordt niet gehonoreerd, nu de pleegdatum van het feit waarvoor de verdachte in Duitsland is vrijgesproken ná de nu ten laste gelegde periode ligt. Het enkele feit dat de zaken nauw met elkaar verweven zijn, maakt nog niet dat de verdachte voor hetzelfde feit is veroordeeld. Het ne bis in idem-beginsel verzet zich niet tegen vervolging in Nederland.

Subsidiair was betoogd dat het OM niet-ontvankelijk moet worden geacht, omdat de verdachte aan Nederland is overgeleverd, maar geen afstand heeft gedaan van het specialiteitsbeginsel, de beslissing tot vervolging voor de gewijzigde periode niet tijdig is genomen, en de verdachte ten aanzien van die periode niet heeft ingestemd met de versnelde procedure. De rechtbank verwerpt ook dit verweer. De termijn van dertig dagen, waarbinnen de aangezochte autoriteit moet beslissen op een EAB, strekt niet tot bescherming van de rechten van de verdachte, maar ter stroomlijning van interstatelijk verkeer. Bovendien is volgens vaste jurisprudentie van het Europees Hof van Justitie wijziging in tijd en plaats toegestaan, mits zij volgen uit de elementen die zijn verzameld tijdens de procedure in de uitvaardigende lidstaat en deze de aard van het strafbare feit niet wijzigen en niet leiden tot gronden tot weigering van de tenuitvoerlegging in de zin van de artikelen 3 en 4 van het kaderbesluit. Daarvan is geen sprake.

ECLI:NL:RBNNE:2016:165: beroep op vrijspraak van medeplegen verworpen; de rechtbank acht

voldoende nauwe bewuste samenwerking bewezen om te kunnen spreken van medeplegen. Achttien maanden gevangenisstraf, waarvan zes maanden voorwaardelijk

ECLI:NL:RBNNE:2016:167: beroep op vrijspraak van medeplegen verworpen; de rechtbank acht voldoende nauwe bewuste samenwerking bewezen om te kunnen spreken van medeplegen. Taakstraf 240 uur en zes maanden gevangenisstraf voorwaardelijk.

ECLI:NL:RBNNE:2016:168: beroep op vrijspraak van medeplegen verworpen; de rechtbank acht voldoende nauwe bewuste samenwerking bewezen om te kunnen spreken van medeplegen. 28 maanden gevangenisstraf.

De rechtbank acht bewezen dat de verdachte:

– in de periode van 2013 tot 2018 meermalen, telkens tezamen en in vereniging met andere natuurlijke personen, opzettelijk, zonder vergunning van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, geneesmiddelen niet bedoeld voor onderzoek, te weten Kamagra, Sildenafil en Tadalafil, heeft ingevoerd, afgeleverd en uitgevoerd of anderszins binnen of buiten het Nederlands grondgebied heeft gebracht, terwijl voor voormelde geneesmiddelen geen handelsvergunning was verleend|

– in de periode van 2013 tot 2018 meermalen, telkens tezamen en in vereniging met andere natuurlijke personen, opzettelijk geneesmiddelen waarvoor geen handelsvergunning gold, te weten Kamagra, Sildenafil en Tadalafil, in voorraad heeft gehad, te koop heeft aangeboden, heeft verkocht, afgeleverd, ingevoerd en uitgevoerd of anderszins binnen of buiten het Nederlands grondgebied heeft gebracht.

Strafmaatoverwegingen

De rechtbank overweegt dat sprake is geweest van jarenlange handel in het illegale erectiemiddel Kamagra, waarbij gebruik is gemaakt van professioneel uitziende internetsites, waarbij verdachte cliënten heeft bediend, die dikwijls onwetend waren over de illegaliteit en de gevaren van de aangeboden medicatie. Deze handel vond plaats via de infrastructuur van het reguliere Nederlandse betalingsverkeer, met door grote Nederlandse banken ondersteunde online betaalmethoden, waarbij bezorging plaatsvond door bonafide en onwetende bezorgdiensten zoals PostNL. Verdachte heeft zich daarbij bediend van andere personen, die voor hem vennootschappen oprichtten, met als doel de afscherming van zijn identiteit, het betalingsverkeer, het logistieke proces en de marketing. Daarnaast werd een bedrijfspand gebruikt voor de levering, distributie en opslag van de medicatie. De illegale opbrengsten van deze professionele handel werden geherinvesteerd, deels in aanschaf van

nieuwe illegale medicatie, deels door uitbetalen van personen, deels aangewend voor de aanschaf van dure auto's, een chalet en cryptocurrency.

Het illegaal, zonder toezicht van een arts of apotheek, op grote schaal verkopen van geneesmiddelen die, voor zover die al zullen worden voorgeschreven door een arts, uitsluitend op recept verkrijgbaar zijn, vormt, gelet op de mogelijk schadelijke bijwerkingen, een ernstige bedreiging voor de volksgezondheid met in het ergste geval fatale gevolgen, door onoordeelkundige toepassing en verslavende effecten. De verdachte heeft uitsluitend oog gehad voor zijn eigen financieel gewin en de risico's van die middelen voor de gezondheid van de gebruikers op de koop toegenomen.

mr. J.F.M. Wasser

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland
Datum uitspraak: 19-01-2023
ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2023:166
Zaaknummer: 18/950028-18
Rechters: O.J. Bosker, K. Bunk en M.A.A. van Capelle
Advocaten: Klewer, L. L. Klewer
Wetsartikelen: 18 Geneesmiddelenwet en 40 Geneesmiddelenwet

RECHTSPRAAK

Ongegronde klacht van de IGJ tegen een verpleegkundige vanwege nalaten (feiten)onderzoek en onvoldoende steun in het dossier.

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) stelt vast dat bij de verpleegkundige sprake is van een zeer ernstig psychiatrisch toestandsbeeld en dat zij heeft gehandeld in strijd met artikel 47 lid 1 van de Wet BIG. Het RTG overweegt dat de IGJ geen (feiten)onderzoek heeft gedaan en dat de verklaringen van de verpleegkundige in het dossier geen verdere steun vinden. Het RTG kan daarom niet vaststellen dat de verpleegkundige tuchtrechtelijk verwijtbaar heeft gehandeld. De klacht wordt ongegrond verklaard.

Feiten

De verpleegkundige heeft van 2011 tot april 2019 gewerkt als verpleegkundige op de intensive care. Daar is zij arbeidsongeschikt uit dienst gegaan. Nadat zij nog kort elders had gewerkt, heeft de verpleegkundige geen dienstverband meer gehad. De verpleegkundige ervoer onder meer dat de intensivisten waarmee zij werkte binnendrongen in haar brein met beelden en stemmen.

Op 4 augustus 2020 nam de verpleegkundige contact op met de Eenheid Secretariaten Tuchtcolleges en Toetsingscommissies (ESTT), omdat zij een tuchtklacht wilde indienen, omdat de artsen van de intensive care volgens haar patiënten zouden bedreigen en vermoorden. Tevens zou een van de artsen de verpleegkundige hebben bedreigd, haar computer hebben gehackt en bewust het coronavirus verspreid hebben. De ESTT achtte deze observaties uitzonderlijk en zorgelijk en zag daarin reden om een melding te doen bij de IGJ. Daarop heeft de IGJ besloten een onderzoek in te stellen. Ten tijde van dit onderzoek is de verpleegkundige gedwongen opgenomen geweest in een GGZ-instelling. De conclusie van het inspectieonderzoek luidde dat sprake was van een situatie die voor de veiligheid van cliënten of de zorg een ernstige bedreiging kon betekenen. Op basis van het onderzoek heeft

de IGJ vastgesteld dat bij de verpleegkundige sprake is van een zeer ernstig psychiatrisch toestandsbeeld, dat door de externe psychiater was geclassificeerd als schizofrenie, multipele episoden, gedeeltelijk in remissie. Ondanks behandelingen en medicatie hield de verpleegkundige wanen. De externe psychiater heeft aangegeven te verwachten dat de verpleegkundige levenslang deze aandoening zal hebben.

Voorts stelde de IGJ vast dat het bij de verpleegkundige ontbrak aan voldoende ziekte-inzicht en zelfreflectie. Uit het inspectierapport komt naar voren dat de verpleegkundige had aangegeven ooit wel weer in de zorg te willen werken als verpleegkundige.

Klacht

Volgens de IGJ heeft de verpleegkundige gehandeld in strijd met artikel 47 lid 1 van de Wet BIG, omdat zij tijdens het onderzoek heeft verklaard dat zij:

– heeft geprobeerd stekkers uit stopcontacten te halen omdat er onzichtbare draden waren aangebracht om via die stopcontacten patiënten te martelen, en daarmee in strijd heeft gehandeld met artikel 4.7 van de Nederlandse Beroepscode van Verpleegkundigen en Verzorgenden;

– haar gaven soms gebruikt 'om situaties te taxeren'. Zo heeft de verpleegkundige verklaard soms te weten hoe laat een patiënt een ademdepressie krijgt of wanneer iemand komt te overlijden, en daarmee in strijd heeft gehandeld met artikel 1.2 van de Nederlandse Beroepscode van Verpleegkundigen en Verzorgenden.

De IGJ heeft, behalve deze tuchtklacht, ook een voordracht ingediend om een voorziening te treffen tegen de verpleegkundige vanwege het missen van de geschiktheid tot het uitoefenen van haar beroep (zaaknr. A2022/5209). Ter onderbouwing van haar klacht verwijst de IGJ voorts naar hetgeen zij in het kader van de voordracht naar voren heeft gebracht met betrekking tot de vraag of de verpleegkundige wegens haar geestelijke gesteldheid de geschiktheid mist tot het uitoefenen van het beroep van verpleegkundige.

Oordeel

Het RTG overweegt dat de IGJ het verwijt dat de verpleegkundige geprobeerd zou hebben stekkers uit de stopcontacten te halen baseert op een verklaring van de verpleegkundige zelf tegenover de inspectie gedurende het onderzoek. De verpleegkundige heeft bestreden dat zij deze uitlating heeft gedaan en bovendien aangevoerd dat de apparatuur op een intensive care op een eigen stroomvoorziening (accu's) werkt, zodat patiënten snel verplaatst kunnen worden, aldus de verpleegkundige, en het ook niet mogelijk is stekkers uit stopcontacten te

halen. Het RTG stelt vast dat de IGJ geen (feiten)onderzoek heeft gedaan of dit 'voorval' daadwerkelijk heeft plaatsgevonden, bijvoorbeeld door hiernaar te informeren bij de (voormalig) werkgever van de verpleegkundige. Het RTG kan dan ook niet vaststellen of de verpleegkundige daadwerkelijk heeft geprobeerd stekkers uit het stopcontact te halen en of daarmee de patiëntveiligheid in gevaar is geweest. Om die reden kan het RTG niet vaststellen dat de verpleegkundige tuchtrechtelijk verwijtbaar heeft gehandeld.

Ook het verwijt van de IGJ dat de verpleegkundige haar gaven soms zou gebruiken 'om situaties te taxeren' is gebaseerd op een verklaring van de verpleegkundige zelf, tegenover de externe psychiater. De verpleegkundige onderkent dat zij heeft aangegeven dat zij eerder dan andere zorgverleners kan inschatten of een patiënt een ademdepressie heeft, maar betwist dat zij dat kan omdat zij bepaalde 'gaven' heeft. De verpleegkundige stelt dat zij als IC-verpleegkundige geschoold is op dit onderwerp en kan vertrouwen op veel werkervaring en dat haar beoordeling moet worden uitgelegd als een 'niet pluis-gevoel'. Omdat de door de IGJ gestelde verklaring van de verpleegkundige in het dossier geen verdere steun vindt, kan het RTG ook hier niet vaststellen dat de verpleegkundige zonder medische indicatie patiënten heeft behandeld en daarmee de patiëntveiligheid in gevaar heeft gebracht.

Ten slotte twijfelt het RTG er niet aan dat de verpleegkundige lijdt aan een ernstige psychiatrische stoornis, zoals de IGJ in het kader van de voordracht naar voren heeft gebracht. Of de verpleegkundige wegens haar geestelijke gesteldheid de geschiktheid mist tot het uitoefenen van het beroep van verpleegkundige is echter een vraag die bij de voordracht aan de orde komt. In hetgeen de IGJ ter onderbouwing daarvan heeft aangevoerd kan het RTG evenwel geen tuchtrechtelijk verwijtbaar handelen van de verpleegkundige vaststellen.

Op grond van het voorgaande verklaart het RTG de klacht ongegrond.

mr. M. Christe

Instantie: Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Amsterdam
Datum uitspraak: 25-04-2023
ECLI: ECLI:NL:TGZRAMS:2023:104
Zaaknummer: A2022/5211
Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Doorhaling verpleegkundige in verband met ongeschiktheid tot uitoefenen van beroep vanwege geestelijke gesteldheid na voordracht door de IGJ.

De IGJ doet een voordracht tot doorhaling van de registratie van een verpleegkundige vanwege ongeschiktheid tot het uitoefenen van het beroep van verpleegkundige (art. 79 lid 1 Wet BIG). Het RTG volgt de voordracht van de IGJ en beveelt de doorhaling van de inschrijving in het BIG-register met een verbod om opnieuw te worden ingeschreven. Tevens legt het RTG bij wijze van voorlopige voorziening een schorsing op.

Feiten

De verpleegkundige heeft van 2011 tot april 2019 gewerkt als verpleegkundige op de intensive care. Daar is zij arbeidsongeschikt uit dienst gegaan. Nadat zij nog kort elders had gewerkt heeft de verpleegkundige geen dienstverband meer gehad. De verpleegkundige ervoer onder meer dat de intensivisten met wie zij werkte binnendrongen in haar brein met beelden en stemmen.

Op 4 augustus 2020 nam de verpleegkundige contact op met de Eenheid Secretariaten Tuchtcolleges en Toetsingscommissies (ESTT), omdat zij een tuchtklacht wilde indienen, omdat de artsen van de intensive care volgens haar patiënten zouden bedreigen en vermoorden. Tevens zou een van de artsen de verpleegkundige hebben bedreigd, haar computer hebben gehackt en bewust het coronavirus verspreid hebben. De ESTT achtte deze observaties uitzonderlijk en zorgelijk en zag daarin reden om een melding te doen bij de IGJ. Daarop heeft de IGJ besloten een onderzoek in te stellen. Ten tijde van dit onderzoek is de verpleegkundige gedwongen opgenomen geweest in een GGZ-instelling. De conclusie van het inspectieonderzoek luidde dat sprake was van een situatie die voor de veiligheid van cliënten of de zorg een ernstige bedreiging kon betekenen. Op basis van het onderzoek heeft de IGJ vastgesteld dat bij de verpleegkundige sprake is van een zeer ernstig psychiatrisch

toestandsbeeld dat door de externe psychiater was geclassificeerd als schizofrenie, multipele episoden, gedeeltelijk in remissie. Ondanks behandelingen en medicatie hield de verpleegkundige wanen. De externe psychiater heeft aangegeven te verwachten dat de verpleegkundige levenslang deze aandoening zal hebben.

Voorts stelde de IGJ vast dat het bij de verpleegkundige ontbrak aan voldoende ziekte-inzicht en zelfreflectie. Uit het inspectierapport komt naar voren dat de verpleegkundige had aangegeven ooit wel weer in de zorg te willen werken als verpleegkundige.

Voordracht IGJ

Naar het oordeel van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) mist de verpleegkundige vanwege haar geestelijke gesteldheid de geschiktheid tot het uitoefenen van haar beroep. Om die reden heeft de IGJ een voordracht gedaan. De IGJ verzoekt het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg (RTG) de inschrijving van de verpleegkundige in het BIG-register door te halen en als voorlopige voorziening die inschrijving te schorsen met het oog op de patiëntveiligheid.

De IGJ heeft, naast deze voordracht, overigens ook een tuchtklacht ingediend met betrekking tot het beroepsmatig handelen van de verpleegkundige (nummer A2022/5211).

Reactie verpleegkundige

De verpleegkundige heeft erkend dat zij een psychische stoornis heeft, maar meent dat zij met deze stoornis haar functie kan uitoefenen in de gezondheidszorg. In perioden dat zij niet in staat was of zichzelf niet in staat achtte haar werk te doen, heeft zij zich ziek gemeld. De verpleegkundige stelt dat de schizofrenie goed behandelbaar is en dat het geenszins is uitgesloten dat zij op termijn weer tot werken in staat geacht moet worden. De verpleegkundige geeft aan niet meer aan het bed te willen werken, maar dat zij klinisch epidemioloog wil worden. Als haar inschrijving in het BIG-register wordt doorgehaald, dan kan dat niet.

Oordeel

Het RTG overweegt dat een BIG-geregistreerde zorgverlener op verzoek van de IGJ in het BIG-register doorgehaald kan worden voor de uitoefening van zijn beroep (art. 79 lid 1 Wet BIG). Dit kan het RTG beslissen als de zorgverlener niet geschikt kan worden geacht tot het uitoefenen van dat beroep wegens:

1. zijn geestelijke of lichamelijke gesteldheid; of

2. zijn gewoonte van drankmisbruik of van misbruik van middelen, bedoeld in de artikelen 2 en 3 van de Opiumwet.

Het RTG stelt vast dat behandeling van de verpleegkundige voor haar psychiatrische problematiek onvoldoende resultaat heeft gehad in die zin dat het onverantwoord zou zijn dat zij weer als verpleegkundige in de patiëntenzorg komt te werken. Naar het oordeel van het RTG mist de verpleegkundige daarvoor de geschiktheid, gelet op de duur van de problematiek en de kans dat zij hier levenslang last van zal blijven ondervinden. Het RTG acht daarbij van belang dat de wanen die de verpleegkundige ervaart (ook) haar collega's en patiënten betreffen. Volgens de externe psychiater heeft de verpleegkundige door haar wanen een gestoorde realiteitszin. Dat de verpleegkundige goed behandelbaar is en dat zij op termijn weer tot werken in staat geacht moet worden, zoals de verpleegkundige stelt, acht het RTG niet aannemelijk.

Het RTG acht het risico dat de verpleegkundige als gevolg van haar psychiatrische stoornis bij de uitvoering van haar werk fouten maakt, situaties onjuist inschat en niet adequaat kan handelen, zeer groot. Ook brengt deze stoornis een reëel risico op collegiale conflicten met zich, die eveneens hun weerslag kunnen hebben op een goede patiëntenzorg, aldus het RTG. Het RTG acht de verpleegkundige vanwege haar geestesgesteldheid dan ook ongeschikt voor het werk in de gezondheidszorg, ook als klinisch epidemioloog. Het RTG beveelt de doorhaling van de inschrijving in het BIG-register met een verbod om opnieuw te worden ingeschreven. Tevens legt het RTG bij wijze van voorlopige voorziening een schorsing op.

mr. M. Christe

Instantie: Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Amsterdam
Datum uitspraak: 21-04-2023
ECLI: ECLI:NL:TGZRAMS:2023:102
Zaaknummer: A2022/5209
Wetsartikelen: 79 lid 1 Wet BIG

RECHTSPRAAK

Seksueel grensoverschrijdend gedrag van internist jegens coassistenten leidt tot doorhaling.

Een internist handelt grensoverschrijdend in een onderwijs-/instructiesetting waarbij hij coassistenten zich (te ver) laat ontkleden en in ongepaste en onnodige houdingen vraagt te liggen. Zijn handelen past niet bij het type onderzoek. Als door de coassistenten de verdenking wordt uitgesproken dat hij hen heeft gefilmd met zijn mobiel, vlucht hij naar de wc en wist hij de opnames. De coassisenten zijn ontvankelijk, alle klachtonderdelen zijn gegrond en er volgt een doorhaling en een schorsing bij wijze van voorlopige voorziening.

Feiten

Drie vrouwelijke coassistenten dienen een klacht in tegen een internist-opleider vanwege een gebeurtenis op de laatste dag van hun coschap in het ziekenhuis. De internist gaf hen echografieonderwijs in de spreekkamer van de internist. Na een korte uitleg zou het onderwijs gericht zijn op een bepaald type echografie, waarbij aandacht werd besteed aan de vaten in de liezen. De internist had gezegd dat de coassistenten moesten aangeven als zij zich onprettig voelden tijdens het onderzoek. De coassistenten dienden zich volledig te ontkleden tot op hun onderbroek. Er waren handdoeken waarmee zij zich konden afdekken. De coassistenten oefenden op elkaar. De internist keek mee en deed voor hoe het onderzoek uitgevoerd moest worden. Hij schoof daarbij het ondergoed van de coassistenten opzij. Tevens werd hen gevraagd bepaalde houdingen in te nemen. Tijdens de lunch bespraken de coassistenten dat ze dit raar en ongemakkelijk hadden gevonden. Nadat het onderwijs vervolgd werd, kreeg een van de coassistenten het idee dat de internist foto's van haar maakte terwijl hij aan het voeteneind stond. Zij vroeg hem zijn telefoon te laten zien. Dat weigerde hij. Er ontstond een worsteling waarbij de coassistenten de telefoon even in handen kregen en meenden beelden van zichzelf te zien. De internist is naar de wc gegaan en heeft daar beelden van zijn telefoon gewist. De coassistenten hebben om hulp geroepen en zijn opgevangen. Hen is verzocht een MIM-melding te doen. Er heeft een onderzoek plaatsgevonden naar het handelen van de

internist. Hem is een toegangsontzegging opgelegd door het ziekenhuis en de associatieovereenkomst is opgezegd.

Klacht

De coassistenten verwijten de internist dat hij:

a. hun ondergoed opzij heeft geschoven tijdens het onderzoek en hen in de schaamstreek heeft aangeraakt;

b. ongevraagd nevenbevindingen heeft gedeeld in het bijzijn van de anderen;

c. beeldopnames heeft gemaakt met zijn mobiel.

Oordeel

De eerste vraag die beoordeeld is, is of de coassistenten ontvankelijk zijn in hun klacht. Die vraag is bevestigend beantwoord. Het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg (RTG) heeft klaagsters aangemerkt als rechtstreeks belanghebbenden. De coassistenten hebben tijdens hun coschap geregeld patiëntencontact gehad en in dat kader dient ook het echo-onderwijs geplaatst te worden. De verweten gedragingen kunnen negatieve invloed hebben op de wijze waarop de coassistenten nu, maar ook later, met patiënten omgaan indien zij dergelijke gedragingen als 'normaal' zouden beschouwen.

De tweede vraag is of de verweten gedragingen onder het tuchtrecht vallen. Ook die vraag wordt bevestigend beantwoord. Onderwijs door een beroepsbeoefenaar aan coassistenten valt onder de tweede tuchtnorm, mits het handelen (voldoende) weerslag heeft op het belang van de individuele gezondheidszorg. Gelet op de aard van het onderzoek en het feit dat dit type echografie behoort tot de normale praktijkuitoefening van een internist, wordt aan het criterium voldaan.

De wijze waarop de internist heeft gehandeld, het ongevraagd opzijschuiven van ondergoed, verzoeken om bepaalde houdingen aan te nemen en het aanraken van de schaamstreek acht het RTG seksueel grensoverschrijdend. De uitleg van de internist dat dit nodig was om het onderzoek goed uit te voeren, wordt door het RTG niet gevolgd, omdat het handelen van de internist niet passend is bij het op de juiste wijze uitvoeren van dit type echografisch onderzoek: dat kan met de onderbroek aan en de benen recht naar beneden op de onderzoekstafel. Ook het veelvuldig en onaangekondigd achter het gordijn komen, waarachter de coassistent lag die patiënt speelde, werd als onnodig privacyschendend beoordeeld. Het RTG weegt mee dat het niet om een incident ging, maar om stelselmatige handelingen die

over de dag heen plaatsvonden.

Het RTG heeft opgemerkt dat alleen de drie vrouwelijke coassistenten waren uitgenodigd voor de instructie, terwijl er ook twee mannelijke coassistenten waren. Zij hebben de instructie voor hetzelfde type echo-onderzoek ook gekregen, maar dan zonder zich grotendeels te hoeven ontkleden en zonder vaatonderzoek van de liezen.

Het eerste klachtonderdeel is gegrond.

Het ongevraagd en in het bijzijn van de anderen benoemen van (gynaecologische) nevenbevindingen acht het RTG evenmin door de beugel kunnen, nu de internist daarmee de privacy van klaagsters heeft geschonden. Ook het tweede klachtonderdeel is gegrond.

Klaagsters hebben met hun (individuele) beschrijvingen aannemelijk gemaakt dat de internist foto- of video-opnames had gemaakt van hen. Aanvankelijk ontkende de internist dat, maar later heeft hij erkend dat hij dat had gedaan en dat hij deze opnames in paniek heeft gewist. Het maken van opnames wordt de internist zwaar aangerekend, aangezien daarvoor geen enkele reden of excuus was en hij klaagsters privacy daarmee ernstig heeft geschonden. Dat hij na het incident niet met klaagsters in gesprek is gegaan, vindt het RTG ook niet begrijpelijk, nu hij met zijn werk- en levenservaring in staat moest kunnen worden geacht de verwijten te weerleggen. Door zijn vermijdende gedrag na het incident heeft de internist de indruk gewekt dat hij zich bewust was van de onaanvaardbaarheid van zijn handelen. Het verweer van de internist heeft het RTG niet overtuigd. Ook het derde onderdeel is gegrond.

Het RTG heeft de internist de maatregel van doorhaling opgelegd en ontzegt hem het recht wederom in het BIG-register ingeschreven te worden. Bij wijze van voorlopige voorziening worden zijn bevoegdheden geschorst totdat de zaak onherroepelijk is. De maatregel is gemotiveerd met verwijzing naar de ernst van zijn misdragingen, misbruik van het vertrouwen en de (psychische) gevolgen van zijn handelen voor klaagsters. Ook weegt het RTG de maatschappelijke impact van de verweten gedragingen mee: op studenten, medewerkers en patiënten van het ziekenhuis.

mr. A.C. de Die

Instantie: Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Amsterdam
Datum uitspraak: 24-03-2023
ECLI: ECLI:NL:TGZRAMS:2023:75
Zaaknummer: A2022/4561
Advocaten: M. van Gastel en D. Zwartjens

Wetsartikelen: art. 65 lid 1 sub a Wet BIG en art. 47 lid 1 sub b Wet BIG

RECHTSPRAAK

Schadevergoeding voor het ontbreken van rechtsbijstand.

Artikel 10:12 lid 3 Wvggz. De rechtbank had tijdens de mondelinge behandeling ten aanzien van de zorgmachtiging aan verzoekster moeten vragen of zij bijstand wilde door een (andere) advocaat. Schadevergoeding van € 250.

Feiten

De rechtbank Gelderland heeft op 19 januari 2022 een zorgmachtiging verleend ten aanzien van verzoekster. De Hoge Raad heeft de uitspraak van de rechtbank vernietigd en de zaak terugverwezen. Bij beschikking van 12 december 2022 is opnieuw een zorgmachtiging voor de duur van zes maanden verleend.

Tijdens de mondelinge behandeling op 19 januari 2022 heeft de advocaat van verzoekster aangegeven dat verzoekster niet meer door haar bijgestaan wilde worden en zij daarom niet namens verzoekster kon spreken. De rechtbank heeft niet onderzocht of verzoekster toevoeging van een andere advocaat wenste.

In deze procedure verzoekt verzoekster om schadevergoeding ten laste van de Staat voor de periode dat zij gedwongen in de psychiatrische kliniek heeft verbleven en een vergoeding vanwege het ontbreken van rechtsbijstand door een advocaat op de mondelinge behandeling en de periode daarna.

Oordeel

De rechtbank oordeelt dat geen sprake is geweest van een gedwongen opname of het verlenen van verplichte zorg zonder rechtsgeldige titel. Op dit punt dient naar het oordeel van de rechtbank geen schadevergoeding te worden toegekend.

Dat is anders ten aanzien van het ontbreken van rechtsbijstand. De rechtbank oordeelt dat de rechtbank op de mondelinge behandeling van 19 januari 2022 had moeten vragen of verzoekster bijstand door een andere advocaat wilde en in dat geval de zaak had moeten aanhouden om haar een nieuwe advocaat toe te wijzen. De rechtbank overweegt dat, doordat

dit niet is gebeurd, verzoekster gedurende de gehele periode van de verleende zorgmachtiging geen bijstand van een advocaat heeft gehad. Ter zitting heeft verzoekster aangegeven dat zij in haar kwetsbare situatie behoefte had gehad aan iemand die haar uitlegde wat er zou gebeuren en wat haar rechtspositie was.

De rechtbank komt tot de conclusie dat verzoekster recht heeft op een schadevergoeding en veroordeelt de Staat tot vergoeding van de – naar billijkheid vastgestelde – schade van € 250.

mr. S. Snelder

Instantie: Rechtbank Gelderland
Datum uitspraak: 12-12-2022
ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2022:7516
Zaaknummer: C/05/410234 / FA RK 22-3195
Rechters: A.A. Roodenburg
Advocaten: D.W. Beemers en L.A. Bettonvil
Wetsartikelen: 10:12 lid 3 Wvggz